

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ

Галузь знань	17 Електроніка, автоматизація та електронні комунікації
Шифр та назва спеціальності	172 Електронні комунікації та радіотехніка
Назва освітньо-професійної програми	Телекомунікації та радіотехніка
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Факультет	Телекомунікації та радіотехніка
Кафедра	Економіки та цифрового бізнесу
Статус навчальної дисципліни	ОК-28 ОПП «Телекомунікації та радіотехніка»
Форма навчання	Денна

Викладачі

Терешко Юлія Володимирівна
yugat@ukr.net

Доцент кафедри економіки та цифрового бізнесу,
Кандидат наук з економіки, доцент

Анотація до дисципліни

Дисципліна “Економіка телекомунікацій” націлена на послідовне набуття здобувачами теоретичних і практичних знань про сучасні процеси трансформації та тенденції розвитку економічної системи та впровадження бізнес-моделей з урахуванням цифровізації соціально-економічних процесів. Засвоєння теорії і практики розрахунків, та планування економічних показників, їх використання для визначення ефективних, економічно - обґрунтованих

Загальна інформація про дисципліну

	рішень по впровадженню нової техніки, капітальних вкладень та організації виробничих процесів, фінансування та кредитування у телекомунікаційної сфері..
Мета дисципліни	Метою дисципліни є набуття управлінського мислення на основі засвоєння теоретичних знань з економіки, практики розрахунків економічних показників, їх використання для визначення економічно-обґрунтованих управлінських рішень з урахуванням впливу зовнішнього середовища та можливостей внутрішнього середовища телекомунікаційного підприємства.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу . ЗК-6. Здатність працювати в команді. СК-8. Готовність сприяти впровадженню перспективних технологій і стандартів. СК-14. Готовність до вивчення науково-технічної інформації, вітчизняного і закордонного досвіду з тематики інвестиційного (або іншого) проекту засобів телекомуникацій та радіотехніки.
Результати навчання	ПРН-14. Вміння управлінсько-організаційної роботи у колективі (бригаді, групі, команді тощо), вміння оцінювати та розподіляти завдання між співробітниками та нести відповідальність за результати своєї та колективної роботи. ПРН-15. Здатність ініціювати ідеї та пропозиції щодо підвищення ефективності управлінської, виробничої, навчальної та іншої діяльності.
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: 3 кредитів ЄКТС 90 годин. Для денної форми навчання: лекції – 20 годин, практичні заняття – 12 години, самостійна робота – 58 годин.
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Терміни викладання дисципліни	Дисципліна викладається у 7-му семестрі

Програма дисципліни

Тема 1.	<i>Місце та значення сфери телекомунікацій в ринковій економіці.</i> Підприємства з надання електронних комунікацій у системі національної економіки. Сфера дії законів України "О телекомунікаціях", "Про оподаткування підприємства", "Про підприємництво", "Про власність", "Про господарчі товариства", "Про приватизацію" та їх значення в організації та діяльності підприємства. Поняття підприємства. Задачі і функції підприємства. Розвиток телекомунікаційного ринку України. Класифікація телекомунікаційних послуг їх особливості.
Тема 2.	<i>Управління, планування та прогнозування попиту на послуги ТС.</i> Поняття та необхідність управління. Організаційна структура управління на підприємств телекомунікаційної сфері. Суть та основні принципи планування. Система стратегічного та поточного планування. Методи планування. Прогнозування як процедура стратегічного планування, його структура та зміст. Формулювання стратегії розвитку підприємств телекомунікаційної сфері.

Тема 3.	Якість послуг підприємства ТС. Поняття якості. Вплив якості на ефективність діяльності підприємства. Показники якості продукції та обслуговування споживачів, їх облік та оцінка. Заходи по стимулюванню та покращенню якості роботи підприємства. Міжнародні стандарти якості оцінки продукції та послуг зв'язку.
Тема 4.	Економічна сутність основних виробничих фондів, їх види. Оборотні засоби та їх використання Поняття матеріальних активів, виробничі та невиробничі фонди. Фонди основної та неосновної діяльності. Статутний капітал підприємства. Первісна, ринкова, переоцінена, відновлена і залишкова вартість основних фондів. Знос та амортизація основних фондів, методика розрахунку. Показники використання основних фондів, їх аналіз та шляхи їх покращення. Оборотні засоби, їх особливості та структура. Нормування оборотних засобів та джерела їх формування. Показники оборотності оборотних засобів, шляхи прискорення їх оборотності. Шляхи поліпшення використання оборотних засобів.
Тема 5.	Трудові ресурси. Облік руху трудових ресурсів. Продуктивність праці. Форми оплати праці. Мотивація персоналу підприємства ТС. Склад працівників підприємства, облік та розрахунок їх чисельності. Чинники, що впливають на зміну професійно-кваліфікаційного складу кадрів підприємства. Продуктивність праці, показники та методи її вимірювання. Організація заробітної плати на підприємствах, особливості формування фонду оплати праці. Поняття та види заробітної плати. Функції заробітної плати. Тарифна система, як основа організації оплати праці, її елементи. Форми оплати праці. Розрахунок фонду оплати праці на підприємстві зв'язку. Мотивація як стимулювання до високопродуктивної праці, її моделі та методи.
Тема 6.	Ціноутворення та тарифна політика. Собівартість. Методика визначення собівартості для формування тарифів. Економічний зміст і функції цін. Мета ціноутворення в умовах ринку. Види цін. Поняття і види собівартості продукції та послуг поштового зв'язку. Показники собівартості. Джерела та шляхи зниження собівартості послуг. Прогнозування собівартості послуг на ранніх стадіях її розробки та освоєння.
Тема 7.	Формування фінансових результатів діяльності підприємства ТС. Розрахунок доходу, прибутку та рентабельності. Суть і основні завдання фінансової діяльності підприємства. Formi фінансової діяльності. Баланс підприємства зв'язку, його структура. Прибуток, його розрахунок та значення як основного показника ефективності діяльності підприємства та окремих операторів.
Тема 8.	Показники економічної ефективності діяльності підприємства ТС. Рентабельність її значення, методика розрахунку та заходи по підвищенню. Фактори підвищення ефективності функціонування підприємств телекомунікаційної сфери.

Список рекомендованих джерел

1. Економіка телекомунікацій: навч. посіб. [для студентів вищих навчальних закладів]; за заг. ред. В.М. Орлова. – О.: ОНАЗ, 2014. – 512 с.
2. Enterprise Economy of Telecommunication Sector: methodical instructions for laboratory works/V. N. Orlov, H. A. Otlivanska, A. D. Petrashevskaya, S. S. Novitskaya, H. V. Tolkachova – Odessa:ONAT, 2018. – 48 p.
3. Gruber H. The Economics of Mobile Telecommunication s / Gruber Harald. – Cambridge University Press, 2015. – 342 p.

4. Цифрова адженда України – 2020 (Цифровий порядок денний – 2020). Концептуальні засади (версія 1.0). Першочергові сфери, ініціативи, проекти —цифровізації України до 2020 року. / НІТЕЧ office. грудень 2016. 90 с. [Електронний ресурс]. URL: <https://ucci.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf>.
5. Tereshko Yv. Modern trends and digital vectors of deposit corporations" devolvement/Yu.Tereshko, T.Tardaskina, V. Alkhimova, O. Bilous//Агросвіт,2022№19- c.48-53 <https://nayka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/589/596>
6. Tereshko Yv. Methods, and new technologies; interaction basics // Yu. Tereshko, Yu. Tataryntseva, H. Mykhalchynets //Інвестиції: практика та досвід .2023. №14-с.82-92 <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/issue/view/86/65>

Інформація про консультації

Щопонеділка: згідно розкладу консультацій на сайті кафедри ЕЦБ ДУІТЗ

Загальна схема оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином:
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно			
82-89	B				
74-81	C	Добре			
64-73	D				
60-63	E	Задовільно			
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		<i>Oцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність (участь у практичних заняттях, виконання практичних завдань та контрольних робіт) – до 60 балів, за результати екзамену – до 40 балів.</i>
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Політика опанування дисципліни

Відвідування: Здобувачі вищої освіти самостійно планують відвідування лекційних занять, що проводяться в межах дисципліни. Присутність на практичних заняттях та контрольних заходах (екзамен/залік) є обов'язковою. При проведенні занять в онлайн режимі, присутність здобувача враховується у разі відкритого вікна.

Дотримання принципів академічної доброчесності: Підготовка усіх завдань, письмових робіт і т. ін., що виконуються в межах дисципліни, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної доброчесності. Викладач має право для перевірки робіт застосовувати програму **Unicheck**.

Умови зарахування пропущених занять: Здобувач, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал, за наведеними в силабусі літературними джерелами, виконує розв'язок задач та надає викладачеві в час, відведений для консультацій.

Інші умови: Навчально-методичні матеріали дисципліни розміщені на платформі Moodle, за посиланням <https://e-learning.suitt.edu.ua/>